

Rok 1993

Samospráva

V tomto roku bol starostom obce Ivan Krajčír. Zástupcom starostu bol Jozef Serina a poslancami OZ boli: Ing. Jozef Adamec, Jozef Bielko, František Breck, Pavol Detko, Jozef Gažo, Pavol Hačo, Magdaléna Kemková, Milan Krajčír, Ján Ondruš, Jozef Pavlík a Vladimír Vittek. Pracovníčkami obecného úradu boli Anna Vitteková a Oľga Hercegová.

Starosta obce Ivan Krajčír vykonával svoju funkciu iba do 29. júla 1993, kedy starostu obce postihla mozgová príhoda a zostal dlhodobo práceneschopný. Zastupovaním starostu počas trvania práceneschopnosti bol poslancami OZ poverený jeho zástupca Jozef Serina.

V roku 1993 sa do obce prihlásilo 24 obyvateľov, odhlásilo sa 11 obyvateľov. Narodilo sa 8 detí – 5 dievčat a 3 chlapci a zomrelo 5 ľudí – 1 žena a 4 muži. Celkový počet obyvateľov k 31.12.1993 bol 708.

Rozpočet

V príjmovej časti bol schválený rozpočet vo výške 2 140 000,-- Sk a jeho plnenie bolo 2 425 465,23 Sk, tj. na 113,34 %.

Najvyššie príjmy predstavoval:

- nájom za užívanie nebytových priestorov – od obyvateľstva	22 250,-- Sk
- za odstraňovanie komunálneho odpadu – od FO a PO	16 580,-- Sk
- daň z príjmu FO zo závislej činnosti	725 067,-- Sk
- daň z nehnuteľností od FO	127 400,-- Sk
- poplatok za kúpeľný a rekreačný pobyt od FO	35 130,-- Sk
- daň z nehnuteľností od PO	141 556,-- Sk
- správne poplatky od PO	60 100,-- Sk
- doplatky zruš. daní a lokaliz. poplatku	338 196,-- Sk
- doplatky a preplatky odvodov z dan. úrokov	86 128,-- Sk
- úroky z bankových účtov	17 233,-- Sk
- poplatok za ubytovaciu kapacitu	26 360,-- Sk
- náhodné príjmy	141 607,-- Sk
- prebytky drobných prevádzkárni	176 709,-- Sk
- dotácia zo štátneho rozpočtu na výkon samospr. funkcií	81 240,-- Sk
- prevody zo združených prostriedkov na investície	315 004,-- Sk

Vo výdavkovej časti bol schválený rozpočet 2 140 000,-- Sk a čerpaný bol vo výške 1 358 186,09 Sk, teda na 63,47 %. Jednotlivé výdavky boli použité nasledovne:

- vodovod Tatarička na Kopaniciach	9 034,-- Sk
- požiarna ochrana	13 049,-- Sk
- doprava	5 035,-- Sk
- telovýchovná jednota	13 398,-- Sk
- kultúra	63 869,-- Sk
- knižnica	10 601,-- Sk
- zdravotníctvo – príspevok na EKG	41 600,-- Sk
- starostlivosť o starých občanov – vecné dary	17 100,-- Sk
- ubytovacie služby	9 367,-- Sk
- verejné osvetlenie (údržba, el.energia)	9 441,-- Sk
- pohrebníctvo	7 906,-- Sk
- verejno-prospešné práce	38 517,-- Sk
- ostatné služby MH	147 804,-- Sk
- verejná zeleň	4 449,-- Sk
- zimná obsluha MK a čistenie a údržba miestn.komunikácií	18 790,-- Sk
- odstraňovanie kom.odpadu + nákup kontajnerov	403 823,-- Sk
- príspevok cirkvi	25 000,-- Sk
- samospráva obce – starosta	39 750,-- Sk
- správa obecného úradu	415 017,-- Sk

Ekonomika

V obci v roku 1993 podnikali títo podnikatelia:

- ako súkromne hospodáriaci roľníci začali v tomto roku podnikateľskú činnosť – rastlinnú a živočíšnú výrobu títo obyvatelia obce Buková: Anna Medovičová, Emil Kiripolský, Paulína Kiripolská, Mikuláš Hercek a Milan Herceg. Anna Medovičová mala svoju činnosť rozšírenú o poskytovanie iných služieb súvisiacich s poľnohospodárskou činnosťou. Evidenciu súkromne hospodáriacich roľníkov (SHR) vedie obec a vlastníci väčších výmer poľnohospodárskych pozemkov požiadali Poľnohospodárske družstvo Buková o vymeranie náhradných pozemkov, pretože na základe zákona budú od tohto roku prvých päť rokov podnikania oslobodení od platenia dane z nehnuteľností;

- Obecný úrad Buková mal tiež vybavenú živnosť na podnikanie a to v oblasti: - sprostredkovanie obchodu so stavebným materiálom, prenájom motorových vozidiel, holičstvo a kaderníctvo, cestná motorová doprava (prenájom Avie), verejná cestná nákladná doprava, prevádzkovanie pohrebiska, pohostinská činnosť – prevádzka bufetu počas zábav;
- Jozef Škrabák, Trstín č. 76 – pílenie dreva, ktoré prevádza na gátri v Bukovej č. 32;
- Marián Pist – ubytovacie služby (zriadenie penziónu);
- Tibor Škrabák, Spartakovská 12, Trnava – Verejné stravovanie – Denný bar;
- Július Koltaj, Trstín 335 – masárske služby + obsluhovateľ sauny;
- Daniela Juhásová, Vajanského 11, Trnava – pohostinská činnosť – bufet (Hrudky Buková);
- František Breck, Buková č. 70 – pohostinská činnosť, Buková č. 33;
- Milan Študent, Buková č. 54 – BOMILTRANS – Autodoprava;
- Karpatia CR, a.s. Trnava – vykonávanie cestnej motorovej dopravy, pohostinská činnosť (Hrudky Buková), pohostinská činnosť – BISTRO Hrudky Buková, Ubytovacie zariadenie Chatová osada, Ubytovacie zariadenie Turistická ubytovná, Ubytovacie zariadenie Kemping. Hospodárenie Karpatie, a.s. Trnava začína byť kvôli podozrivému hospodáreniu nerentabilne a za rok 1993 vykazuje táto akciová spoločnosť stratu. Voči OcÚ Buková vznikli pohľadávky a to za poplatok z predaja alkoholických nápojov a tabakových výrobkov a za daň z nehnuteľností za tento rok.
- Kameňolom, štátny podnik Buková – v auguste roku 1990 sa odčlenil od Záposlovských kameňolomov a štrkopieskov, š.p. Bratislava a začal podnikáť samostatne. V roku 1993 zamestnával priemerne 26 zamestnancov a riaditeľom podniku bol Ján Jakubec, vedúcim bol Róbert Plevka a majstrom Ľubomír Kurinec;
- Poľnohospodárske družstvo Buková – v podnikovom registri má PD Buková (bývalé JRD) od 13.6.1991 názov družstva: Poľnohospodárske družstvo Buková; Štatutárny orgán – Ing. Rudolf Kucharovič – predseda PD. Transformačná rada pracovala v zložení: Emil Kiripolský – predseda, Ing. Karol Pavelek – podpredseda, Ing. Rudolf Kucharovič, Pavol Lipár, Anna Mušková, Štefan Krátky, Ivan Krajčír, Ferdinand Oravský – členovia. V správe o overení súpisu majetkových podielov zo dňa 4.1.1993 podľa § 5, ods. 7 zákona č. 42/92 Z.z. bola prijatá družstevná forma hospodárenia a upravené čisté imanie k transformácii v sume 29 959 000,-- Sk. Transformácia družstva prebehla podľa stanoveného časového harmo-nogramu v období 29.5.1992 valným zhromaždením oprávnených osôb a voľbou transformačnej rady až 22.1.1993 schválením transformačného projektu, schválením stanov družstva na členskej schôdzi a zápisom do Obchodného registra. Na pokyn transformačnej rady oprávnených osôb sa 5.12.1992 konalo Valné zhromaždenie. Prítomných bolo 180 osôb, čo je 71,7 % zo všetkých 251 pozvaných. Valné zhromaždenie prijalo uznesenie, že družstvo bude vykonávať všetky činnosti, ktoré sú zapísané v registrácii Obvodného súdu Bratislava 1 vo vložke 396 a bude na ne vydaný živnostenský alebo koncesný list. Bol schválený transformačný projekt PD Buková na tomto valnom zhromaždení. Počet oprávnených osôb: 253 (§ 14 zák. 42/92 Z.z.). Členská schôdza konaná 22. Januára 1993 schválila nové Stanovy transformované-ho družstva. V uznesení je aj bod: Členská schôdza prenáša právomoc na Predstavenstvo družstva vo veciach vnútrodružstevnej novotvorby a organizačnej štruktúry. Vypracovaná bola správa: Súpis majetkových podielov podľa § 5, ods. 7 zákona 42/92 Z.z. overený auditorom dňa 4.1.1993, v ktorom je zloženie transformačnej rady už uvedené. Predstavenstvo v roku transformácie v zložení: Ladislav Oravský – podpredseda PD, Jozef Švec, Milan Škrabák, Vladimír Herceg, Anna Škrabáková a Anna Sza-bová. Revízna komisia pracovala v zložení: Pavol Lipár, Peter Drinka, Pavlína Cintulová a Jozefa Jašová.
- Počet zamestnancov PD na zač.roka 1993 – 59, na konci roka 1993 – 55; počet členov družstva 121 – z toho vlastníkov pôdy 63, ostatní 58, nečlenovia – vlastníci pôdy 132, t.j. SPOLU 253.
- Transformačný projekt presne vymedzuje kritériá výpočtu majetkových podielov z rozdelenia výslednej výšky čistého imania v § 17 zák. 42/92 Zb. na pôdu, odpracované roky a ostatný vložený majetok a to na 1 ha pôdy 19 715,-- Sk, na 1 odprac.rok 3 566,-- Sk, na 100,-- Sk vneseného majetku 311,13 Sk.
- Od roku 1993 uzatvára PD s vlastníkmi pôdy nájomné zmluvy za prenajatú pôdu. Nájomné 0,8 % sa vypláť vždy ku koncu hospodárskeho roka.
- Činnosť PD je zameraná na výrobu a predaj výrobkov rastlinnej výroby, živočíšnej výroby a služieb. V roku 1993 boli obsiate plochy nasledovne: 200 ha pšenica, 100 ha jačmeň, 20 ha zemiaky, 145 ha kukurica na siláž, 13 ha lucerka, 15 ha zmeska ozimná.
- Výnosy i napriek zhoršeným podmienkam (veľké sucho) boli nasledovné: 1020 t pšenice (5,1 t/ha), 500 t jačmeňa (priemer 5,0 t/ha). Spolu úroda obilia 1520 t – priemerná úroda 5,07 t/ha, z toho 281,2 t potravinárska pšenica – priemerná realizačná cena 3 563,-- Sk/t, krmná pšenica – priemerná realizačná cena 3 237,-- Sk/t, jarný jačmeň sladovnícky 500 t – real.cena 3 421,-- Sk/t.
- Úroda zemiakov 458,4 t, výnos z 1 ha – 22,92 t. Namáhavý ručný zber hodlá PD riešiť nákupom zberovej techniky. PD zrušilo nerentabilný chov oviec a tým vznikli dostatočné zásoby sena pre hov.dobytok.
- Stavby dobytky – 817 ks, z toho 76 ks kráv; ošípané – 998 ks, z toho 61 ks prasníc, odstavčatá 14,7 na prasniciu. Nákup odstavčiat cca 250, teliat 71 ks.
- Výroba mlieka – 293 tis.litrov (3 855 l na kus a rok). Predaj hovädzieho mäsa 126,5 t, bravčového mäsa 112,6 t. Ceny mäsa u bravčového 29,10 Sk na začiatku a 35,97 na konci roka. Realizačná cena mlieka 5,59 Sk – koniec roka 6,69 Sk za 1 liter, z toho: 50,18 % v I. ak. triede; 26,84 % v II. a 22,98 v III. ak.triede.
- Na úseku mechanizácie bol r. 1993 jedným z najťažších v možnosti nákupu strojov. Preto celé zimné obdobie venovalo PD opravám poľnohospodárskej techniky. Pri nákupe náhradných súčiastok sa prejavili dôsledky platobnej neschopnosti podnikov. Platby predom alebo v hotovosti sťažovali nákup. Museli ukončiť

dovoz náhradných dielov z Českej republiky pre dlhé a prakticky nemožné čakanie vybavovanie colných dokladov. Poplatky za poistenie motorových vozidiel boli zvýšené na 64 tis. Sk, cestná daň na 80 tis. Sk. Služby PD vykonávalo v rámci kooperácie lisovaním za kombajnové služby.

Investičná výstavba bola okrem bežných stavebných činností zameraná na prestavbu ovčína na dojareň. Projekt v rozpočtových nákladoch 4 110 000,-- Sk PD svojpomocne zvládlo za pomoci dotácie 2 mil. Sk. Vybraná technológia MIELE je zabehnutá aj s rýchlym a spoľahlivým servisom a náklady na stavbu boli 2 774 000,-- Sk.

Poľnohospodárske družstvo za predaj výrobkov a služieb dosiahlo 14 176 tis. Sk. Priemerné mzdy zamestnancov boli 6 642,-- Sk. Družstvo vykázalo zisk 940 tis. Sk, k čomu prispelo dobré speňaženie všetkých výrobkov a šetrenie nákladov.

- Slovenská správa ciest Trnava, Cestmajsterstvo Buková – v obci sa cestmajsterstvo štátneho podniku stará o cestu III/50213, ktorá je dlhá 9,7 km a ďalej má v prevádzke 156 km ciest, na ktorých robí pravidelnú celoročnú údržbu. Cestmajsterstvo v r. 1993 malo 27 zamestnancov a vedúcim bol Miroslav Bednár;
- Miroslav Škrabák, MIRROR´S, Bytové doplnky. Svoju činnosť začal majiteľ firmy sám 31.12.1991 a zameral ju na výrobu zrkadiel rôznych veľkostí a farieb vhodných do interiérov. V roku 1993 prevádzka výrobu za pomoci jedného zamestnanca. Výroba predstavuje 10-20 ks mesačne.

Výstavba

V tomto roku boli v obci skolaudované 3 nové rodinné domy (Jozef Ondruš a manž. Melánia, Magdaléna Maríková a manž. Ján, Emil Oravec a manž. Eva).

V apríli 1993 bola skolaudovaná dôležitá stavba obce, ktorá bude využívaná všetkými občanmi. Ide o Dom služieb Buková, ktorý bol vybudovaný pre účely poskytovania služieb v našej obci. Obsahuje spoločenské miestnosti (z nich najväčšou a najdôležitejšou je svadobka), kuchyňu, sociálne zariadenia, saunu, zdravotné zariadenie, knižnicu, sklady, poštu a administratívne priestory obecného úradu. Stavba sa budovala mnohé roky – začala sa budovať za tzv. „totality“ ako voľakedajšia Akcia „Z“ – teda vo väčšej miere boli práce na nej prevádzané brigádnicke a zadarmo. Najväčšiu zásluhu na výstavbe tohto diela má starosta obce Ivan Krajčír.

Doprava

Doprava z obce Buková bola zabezpečená hlavne kombinovaním autobusovej a vlakovej dopravy. Priama linka do Trnavy a z Trnavy bola zabezpečená iba jedenkrát za deň.

Spolky a združenia

V obci Buková v roku 1993 boli organizovaní:

1. Slovenský poľovnícky zväz, PZ Kamenec Buková - predseda združenia bol Ladislav Vittek zo Smoleníc, poľovníckym hospodárom bol Martin Žák z Dolných Orešian.
2. Ďalším poľovníckym združením v tomto roku bolo Poľovnícke združenie Havranica Trstín.
3. Dobrovoľný požiarny zbor Buková, ktorého veliteľom bol Rajmund Vittek, mal 28 členov.
4. Slovenský zväz záhradkárov, Základná organizácia Buková – predseda Jozef Gažo, podpredseda Pavol Hačo, pokladník Štefan Oravský. V tomto roku mal 11 členov.
5. Jednota, SD, členská základňa Buková – ku dňu transformácie v roku 1992 mala 43 členov. V roku 1993 mala 40 členov. Vo volebnom období r. 1991-1996 zastupoval členskú základňu 3-členný dozorný výbor v zložení: Irena Serinová-predseda a členovia: Anna Detková, František Nádaský. Do roku 1992 Jednota prevádzkovala na Bukovej 4 prevádzkové jednotky v 2 budovách. V roku 1992 bola odovzdaná do prenájmu staršia budova, v ktorej bola prevádzka mliekárne a mäsa a mäsových výrobkov. V roku 1993 bola daná do prenájmu budova s potravinami a pohostinstvom a od tohto roku Jednota neprevádzkuje v našej obci žiadnu prevádzkovú jednotku a z toho dôvodu sa činnosť členskej základne obmedzila. I v tomto roku sa konala výročná členská schôdza, na ktorej sú všetci prítomní členovia informovaní o výsledkoch činnosti Jednoty SD Trnava za uplynulé obdobie a o plánoch činnosti na nasledujúce obdobie.

Zdravotníctvo, sociálna sféra

Vo februári podal obecný úrad žiadosť Nemocnici s poliklinikou Trnava o zriadenie ambulancie v obci, na ktorú NsP Trnava odpovedala kladne. Zdravotnícke služby v obci boli v roku 1993 poskytované sporadicky. V novovybudovanom dome služieb je zriadená ambulancia, ktorú využíva detská lekárka MUDr. Kaderová zo Smoleníc jedenkrát za mesiac. Matky s deťmi si túto službu pochvalujú, pretože nemusia chodiť na poradne do Smoleníc. V ambulancii detská lekárka zabezpečuje i povinné očkovanie detí.

Zubné ošetrenie väčšiny obyvateľov zabezpečoval do polovice septembra roku 1993 MUDr. Jozef Zvonár v Smoleniciach. Od októbra 1993 začala ordinovať v Smoleniciach MUDr. Iveta Zamborská. V Smoleniciach je i ženský lekár – v roku 1993 ordinoval v Smoleniciach MUDr. Červenka.

Obyvatelia obce Buková navštevujú obvodného lekára v Smoleniciach – MUDr. Stipanitza alebo v Trstíne – MUDr. Kočanovú.

V júni roku 1993 bol zostavený štáb proti slintačke a krívačke. V októbri bolo prevedené očkovanie líšok v našom katastri proti besnote.

Školstvo

V roku 1993 bola riaditeľkou Materskej školy Buková Anna Detková a učiteľkou Jarmila Nádaská. V tomto roku bolo do škôlky prihlásených 18 detí, ktoré však škôlku navštevovali nepravidelne. Prevádzka

škôlky bola zabezpečovaná i vďaka finančnej a materiálnej pomoci Obecného úradu Buková a finančnej pomoci od Chemolaku, a.s. Smolenice, ktorá prispela sumou 5 000,-- Sk. V mesiaci marec bola na Školskú správu Trnava odoslaná petícia rodičov vyjadrujúca nesúhlas so zámerom skrátiť vyučovaciu dobu v Materskej škole Buková.

Do júna 1993 bola vedúcou kuchyne Vlasta Rapantová, ktorá pracovala na polovičný úväzok v Bukovej a na polovičný úväzok v Školskej stravovni Horné Dubové. Od septembra 1993 nastúpila na túto funkciu Ing. Lýdia Poláková, ktorá pracovala iba v Bukovej. Kuchárkou do konca júna 1993 bola Oľga Hačová a od septembra 1993 na túto prácu nastúpila Ružena Andelková.

V školskom roku 1992/1993 sa v Základnej škole Buková vyučovalo v dvoch triedach – I., kde sa vyučoval 1. a 3. ročník - učiteľka Magdaléna Kemková; II., kde sa vyučoval 2.a 4.ročník – riaditeľka školy Anna Hercegová. Vedúcou školskej družiny bola Elena Hačová. Vyučovacím jazykom je jazyk slovenský.

Základná a Materská škola Buková mali spoločné akcie a tou bol v júni 1993 karneval a v druhú májovú nedeľu pripravili kultúrny program ku Dňu matiek. Oslava sa uskutočnila v Kultúrnom dome Buková. V materskej škole bolo v decembri posedenie pod stromčekom. Žiaci ZŠ boli 11.6.1993 na didaktických hrách v prírode, 17.6.1993 na výlete v Drinách, hrade Červený Kameň a v Modre, kde navštívili závod Majolika.

Kultúra

Kultúru financoval a kultúrne akcie organizoval v r. 1993 Obecný úrad v Bukovej.

V obci je zriadená Miestna ľudová knižnica – vedúcou knižnice je Rozália Kiripolská. V roku 1993 bolo v knižnici 3405 zväzkov, 42 vyradených, 95 kúpených. Celkový počet čitateľov bol 63, z toho do 14 rokov 22 čitateľov. Za rok bolo v knižnici 453 návštev a 1267 výpožičiek. V roku 1993 sa odoberali 2 periodiká. 11.mája sa pracovníčky Okresnej knižnice Trnava zúčastnili metodologickej návštevy.

Veľkonočnú zábavu zorganizovali futbalisti TJ Buková a v októbri bola zorganizovaná DPZ hodová zábava.

Šport

V roku 1993 pokračovala činnosť TJ Buková. Prezidentom klubu bol Ján Ondruš. Trénerom bol Miroslav Herceg a asistentom trénera Ivan Škrabák.

V obci sa na dobrej úrovni rozvíja bikros, pretože tu vyrastá veľká nádej tohto športu – Michaela Škrabáková, ktorá býva síce v Trnave, ale nakoľko jej otec Tibor Škrabák je Bukovčan, trénuje na vybudovanej bikrosovej dráhe v našej obci. 20.júna 1993 bol na miestnej bikrosovej dráhe zorganizovaný 8.pretek seriálu pretekov Majstrovská Slovenska v bikrose, na ktorých sa majsterkou Slovenska stala opäť Miška Škrabáková. V decembri 1993 na zasadaní OZ vyjadrili poslanci poďakovanie Miške Škrabákovovej za jej úspešnú reprezentáciu obce a odovzdali jej malú pozornosť i finančný dar.

V októbri tohto roka bol zorganizovaný III. ročník Výstupu na 101 slovenských hradov a zámkov, medzi ktoré je zaradený i náš Ostrý kameň.

Cirkev, cirkevný život

Správcom bukovskej farnosti je od 20.3.1981 dp. Ján Mikovič – rodák z Komjatíc. Život cirkevnej obce je zabezpečovaný slúžením svätých omší – v nedeľu prvá o 8.00 hod., druhá o 10.00 hod., popoludňajšia pobožnosť o 14.00 hod. Sväté omše sú slúžené každý deň v čase podľa ročného obdobia. V roku 1993 bolo pokrstených 7 detí, pochovaných bolo 7 ľudí (z toho 2 nie občania Bukovej) a manželstvo uzatvorili 2 manželské páry (Ľuboš Hačo z Bukovej a Katarína Botteková z Trnavy, Ing. Miroslav Bernát z Trnavy a Zuzana Kemková z Bukovej).

Služby v obci

6.januára nám oznámil Daňový úrad Trnava, že bol zrušený Daňový úrad Trstín, preto všetky povinnosti voči štátu budeme už od tohto roku vybavovať v Trnave.

V roku 1993 bola zabezpečená dostavba sauny. Od 1.8.1993 bola v prevádzke – dala sa do ekonomického prenájmu masérovi Júliusovi Koltaiovi – občanovi obce Trstín.

V tomto roku začalo byť v prevádzke i miestne holičstvo a kaderníctvo. Tieto služby prevádzala Vladimíra Holická, ktorá bola zamestnaná u Obecného úradu Buková a poskytovala i sociálne služby v obci. Tieto spočívali i v tom, že chodila strihať starých a nevládných občanov do ich domácností.

V roku 1993 bola v obci nainštalovaná nová telefónna ústredňa a zapojení noví účastníci telefónnej ústredne.

Vznik samostatnej Slovenskej republiky

Dňa 31.12.1993 – na Silvestra sa v obci uskutočnila oslava vzniku samostatnej Slovenskej republiky. Niektorí občania so zástupcami Obecného zastupiteľstva Buková sa stretli pol hodinu pred polnocou pred obecným úradom a spoločne vyčkali slávnostné vyhlásenie samostatnej Slovenskej republiky. O polnoci predniesol prejav zástupca starostu obce Jozef Serina a do éteru miestneho rozhlasu zaznela pieseň: „Najkrajší kút v širom svete...“.